

Egwyddorion cydymffurfio ar gyfer y Prif Ymrwymadau

Yn ein [datganiad ar ein dull ar gyfer y Prif Ymrwymadau yn y dyfodol](#), fe wnaethom gyhoeddi cyfres o egwyddorion cydymffurfio, sydd wedi'u dylunio i amlinellu rhai o'r pethau y byddem yn eu hystyried wrth adolygu cwynion am gydymffurfiaeth gorsaf â'i rhwymedigaethau o ran cymeriad y gwasanaeth a'i gofynion budd cymdeithasol oddi ar yr awyr. Mae'r fersiwn ddiweddaraf o'r egwyddorion hyn ar gael yn llawn yma. Mae'r egwyddorion hyn yn berthnasol i wasanaethau radio cymunedol, sy'n darlledu ar AM ac FM, a gwasanaethau rhaglenni sain digidol cymunedol, sy'n darlledu ar DAB.

Dull Ofcom o asesu cwynion

- a) Dull Ofcom o asesu cwynion am gydymffurfiaeth gorsafoedd â'u Prif Ymrwymadau yw asesu cydymffurfiaeth dros wythnos, gan ddefnyddio recordiadau a gwybodaeth ysgrifenedig wedi'u darparu gan yr orsaf.

Cymeriad y gwasanaeth

- b) Wrth ystyried cydymffurfiaeth â rhwymedigaethau cymeriad y gwasanaeth, dylai gorsafoedd sicrhau ei bod yn glir o wrando ar eu cynnwys pwy yw eu cymuned darged bob amser (neu'r rhan fwyaf o'r amser o leiaf). Rydyn ni'n disgwyl y byddai gorsaf sydd wedi'i hanelu at leiafrif ethnig penodol, er enghraifft, yn swnio'n wahanol i orsaf sydd â chymeriad gwasanaeth 'prif ffrwd'.
- c) Pan nad yw pob rhaglen yn cael ei chreu'n benodol ar gyfer eu cymuned darged, dylai trwyddedeion ystyried y gyfran o'r gwasanaeth sy'n cael ei rhoi i wahanol agweddau ar raglennu. Er enghraifft, dylai trwyddedeion ystyried faint o raglenni syndicet neu gerddoriaeth gefn wrth gefn maen nhw'n eu darlledu o'i gymharu â chynnwys sydd wedi cael ei greu'n wreiddiol.
- d) Er nad oes cwtâu penodol mwyach sy'n ymwneud ag allbwn gwreiddiol ac allbwn wedi'i gynhyrchu'n lleol yn y Prif Ymrwymadau, rydyn ni'n disgwyl y bydd y rhan fwyaf o orsafoedd yn parhau i ddarlledu rhywfaint o allbwn gwreiddiol ac allbwn wedi'i gynhyrchu'n lleol bob dydd.¹ Yn gyffredinol, byddem yn credu y byddai gorsaf nad yw'n darlledu unrhyw gynnwys o'r math hwn yn ei chael hi'n anodd cyflawni cymeriad ei gwasanaeth a chreu budd cymdeithasol i'w chymuned darged. Os bydd Ofcom yn asesu cydymffurfiaeth trwyddedai â'i Brif Ymrwymadau (o ganlyniad i gŵyn neu waith monitro), rhaid i drwyddedai allu dangos i Ofcom sut mae swmp y cynnwys gwreiddiol a chynnwys wedi'i gynhyrchu'n lleol y mae'n ei

¹ I'r perwyl hwn, rydyn ni'n diffinio allbwn gwreiddiol fel cynnwys sy'n cael ei greu gan yr orsaf a'i ddarlledu am y tro cyntaf, ac allbwn sy'n cael ei gynhyrchu'n lleol fel cynnwys sy'n cael ei greu a'i ddarlledu o ardal ddarlledu'r orsaf.

ddarlledu yn ei alluogi i gyflawni ei ymrwymadau o ran cymeriad y gwasanaeth a budd cymdeithasol.

- e) I wasanaethu'r gymuned darged, mae cael cyflwynwyr o'r gymuned darged yn ddymunol o ran darparu cynnwys perthnasol i gyflawni cymeriad y gwasanaeth a chyflawni amcanion yr orsaf o ran budd cymdeithasol. Beth bynnag, dylai rhaglenni apelio at y gymuned darged ac adlewyrchu cymeriad y gwasanaeth.
- f) Lle cyfeirir at raglenni arbenigol/penodol yng nghymeriad gwasanaeth gorsaf, rydyn ni'n cydnabod y gallai hynny fod yn rhan fach yn unig o raglenni cyffredinol gorsaf. Fodd bynnag, dylai trwyddedeion sicrhau bod y rhaglenni hyn yn cael eu darlledu'n gyson, eu hamserlennu'n briodol, a bod cyfeiriadau priodol atynt i wneud yn siŵr bod gwrandawyr yn ymwybodol ohonynt ac yn gallu elwa ohonynt. Er enghraifft, dylai gorsafoedd sy'n cynnwys cyfeiriad at iechyd a lles yng nghymeriad eu gwasanaeth ystyried sut mae hyn yn cael ei adlewyrchu ar draws yr amserlen, gan ystyried pa ddiwrnodau o'r wythnos ac adegau o'r dydd sydd fwyaf priodol i ddarlledu'r cynnwys, a sut mae rhaglenni o'r fath yn cael eu hyrwyddo ar yr awyr.
- g) Pan gyfeirir at ieithoedd yng nghymeriad gwasanaeth gorsaf, byddem yn disgwyl i rai rhaglenni yn yr ieithoedd hynny gael eu darlledu bob wythnos. Nid yw hyn yn cyfyngu ar orsafoedd rhag darlledu cynnwys mewn ieithoedd eraill yn ychwanegol at y rheini a bennir yng nghymeriad y gwasanaeth. Yr ieithoedd a bennir yng nghymeriad y gwasanaeth ddylai barhau i fod y brif iaith/ieithoedd a ddarlledir ar yr orsaf.

Lleoliad y stiwdio

- h) Mae cael stiwdio o fewn yr ardal ddarlledu drwyddedig yn bwysig er mwyn sicrhau budd cymdeithasol. Mae cyfleusterau stiwdio yn bwysig er mwyn caniatáu i wirfoddolwyr a darpar wirfoddolwyr gael mynediad at yr orsaf, cael hyfforddiant a chymryd rhan yn y gwasanaeth, ac er mwyn sicrhau bod yr orsaf yn atebol i'w chymuned darged.

Budd cymdeithasol

- i) Mae'n ofynnol i orsafoedd hwyluso trafodaeth a mynegi barn, o ran caniatáu i gyflwynwyr ddefnyddio'r orsaf fel llwyfan i fynegi barn, ond hefyd i annog aelodau o'r gymuned i gymryd rhan mewn trafodaeth. Gellid hwyluso hyn drwy wahanol fathau o raglenni llafar sy'n gwahodd ac yn adlewyrchu barn cynulleidfaoedd (sesiynau ffonio-i-mewn/cyfryngau cymdeithasol ac ati) neu sioeau sy'n dangos cynnwys am faterion cyfoes, neu gyda gogwydd newyddiadurol. Gellid ei gyflawni hefyd drwy ddigwyddiadau oddi ar yr awyr fel fforymau cymunedol.
- j) Un o brif ddibenion radio cymunedol yw darparu addysg a/neu hyfforddiant i wirfoddolwyr ac aelodau o'r gymuned. Dylai gorsafoedd ystyried sut maen nhw'n cynnal hyfforddiant – pa mor rheolaidd, pa fathau o hyfforddiant maen nhw'n eu cynnig (a allai fod yn gyfuniad o sgiliau ar yr awyr ac oddi ar yr awyr), a sut maen nhw'n rhoi gwybod i aelodau o'r gymuned am y cyfleoedd sydd ar gael. Dylai gorsafoedd roi blaenoriaeth i sicrhau bod cyfleoedd ar gael i aelodau lleol o'u cynulleidfa darged.
- k) Mae nifer o ffyrdd y gall gorsaf hyrwyddo gwell dealltwriaeth o'i chymuned darged, gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i: rhaglenni llafar sy'n canolbwyntio ar y gymuned,

cynnal digwyddiadau neu fforymau oddi ar yr awyr, cynnal diwrnodau agored neu ymestyn cyfleoedd am gyfweiliad darlledu i wahanol grwpiau cymunedol. Dylai gorsafoedd ymdrechu, lle bo hynny'n bosibl, i sicrhau bod gwirfoddolwyr o bob rhan o'u cymuned darged yn cael cyfleoedd i gymryd rhan yn y gwasanaeth.

- l) Wrth geisio sicrhau bod aelodau o'r gymuned darged yn cyfrannu at weithredu a rheoli'r gwasanaeth, dylai gorsafoedd ystyried eu cyfleoedd hyfforddi a sut mae'r rhain yn cyfrannu at weithrediad y gwasanaeth o ddydd i ddydd. Mae hyn nid yn unig yn golygu hyfforddi cyflwynwyr ar yr awyr, ond hefyd darparu hyfforddiant ar gyfer rolau oddi ar yr awyr, a allai gynnwys cadw llyfrau, gwerthu hysbysebion, cydlynu gwirfoddolwyr, codi arian, hyfforddi arweinwyr neu amrywiaeth o rolau eraill. Dylai gorsafoedd hefyd sicrhau bod aelodau o'r gymuned darged yn gallu cyfrannu at sut mae gorsaf yn cael ei rheoli – gallai hyn fod drwy gynnal etholiadau ar gyfer rolau arwain, sefydlu a defnyddio grwpiau cynghori sy'n cynnwys aelodau o'r gymuned darged neu drwy gael mecanweithiau i wirfoddolwyr gyfrannu at drafodaethau rheoli, ymysg pethau eraill.
- m) Dylai gorsafoedd sicrhau eu bod yn atebol i'w cymuned darged, yn y gwasanaeth ar yr awyr maent yn ei ddarparu ac yn eu gweithgareddau oddi ar yr awyr. Gallai trwyddedeion ystyried rhoi cyhoeddusrwydd i'w Prif Ymrwymadau, cynnal Cyfarfodydd Cyffredinol Blynnyddol agored gyda chofnodion sydd ar gael i'r cyhoedd, darparu cyfleoedd rheolaidd i roi adborth ar y cynnwys maen nhw'n ei ddarlledu, neu gyhoeddi adroddiadau am eu gweithgareddau er mwyn i'r gymuned gael gafael arnynt, ymysg pethau eraill.
- n) Yn yr un modd â pherfformio ar yr awyr, rydyn ni o'r farn mai gorsafoedd radio cymunedol, ar y cyfan, sydd yn y sefyllfa orau i benderfynu sut i drefnu eu darpariaeth budd cymdeithasol oddi ar yr awyr mewn ffordd sy'n adlewyrchu anghenion eu cymuned darged orau. Fodd bynnag, rydyn ni'n disgwyl i orsafoedd allu egluro'n fanwl sut maent yn bodloni'r gofyniad hwn os gofynnir iddynt, yn ogystal â gallu darparu tystiolaeth/enghreifftiau perthnasol i Ofcom i ddangos eu hymrwymiad i fudd cymdeithasol.

Diweddarwyd ddiwethaf: 16 Mehefin 2025